ความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิต และนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ เกี่ยวกับการบริหารงานแนะแนวอาชีพ ในมหาวิทยาลัย

มัทกานต์ โอฬารรัตน์มณี

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิตและนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ เกี่ยวกับการบริหารงานแนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัย ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นผู้บริหารกิจการนิสิตและนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพในมหาวิทยาลัยทั้งของรัฐและเอกชน จำนวน 72 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถามการบริหารงานแนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความแปรปรวน

ผลการศึกษาค้นคว้า มีดังต่อไปนี้

1. การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงานแนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัยของรัฐ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิตและนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ของมหาวิทยาลัยของรัฐอยู่ในระดับปานกลาง

2. การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงานแนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัยของเอกชน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิตและนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ของมหาวิทยาลัยของเอกชนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการปฏิบัติงานด้านกระบวนการบริหารงานแนะแนวอาชีพ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิตอยู่ในระดับมาก

3. การปฏิบัติงานเกี่ยวกับกระบวนการบริหารงานแนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัยของรัฐ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิตและนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ของมหาวิทยาลัยของรัฐ อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นการปฏิบัติ

วารสารศรีนครินทรวิโรฒวิจัยและพัฒนา
2(3) สิงหาคม 2532

งานด้านการวางแผนงานแนะแนวอาชีพ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิต อยู่ในระดับมาก ส่วนการปฏิบัติงานด้านการประเมินผลงานแนะแนวอาชีพ ตามความคิดเห็นของนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพอยู่ในระดับน้อย

4. การปฏิบัติงานเกี่ยวกับกระบวนการบริหารงานแนะแนวอาชีพ ในมหาวิทยาลัยของเอกชน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิตของมหาวิทยาลัยของเอกชนอยู่ในระดับมาก ส่วนตามความคิดเห็นของนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ของมหาวิทยาลัยของเอกชน เกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลาง

5. การปฏิบัติงานเกี่ยวกับบริการแนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัยของรัฐ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิตและนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ของมหาวิทยาลัยของรัฐอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการปฏิบัติงานด้านบริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพและบริการทดสอบ ตามความคิดเห็นของนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพอยู่ในระดับน้อย

6. การปฏิบัติงานเกี่ยวกับบริการแนะแนวอาชีพของมหาวิทยาลัยของเอกชน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิตและนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ของมหาวิทยาลัยของเอกชนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการปฏิบัติงานด้านบริการจัดทางาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิตและนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพอยู่ในระดับมาก

7. การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงานแนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัยทั้งของรัฐและเอกชน ในกรุงเทพมหานครและในต่างจังหวัด ตามความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิตและนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ทั้งมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน ในกรุงเทพมหานคร และในต่างจังหวัดอยู่ในระดับปานกลาง

8. ผู้บริหารกิจการนิสิตและนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพในมหาวิทยาลัยทั้งของรัฐและเอกชน มีความคิดเห็นว่า ปัจจัยที่เกี่ยวกับการวางแผนงานแนะแนวอาชีพ ได้แก่ งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ ตลอดทั้งความร่วมมือของบุคลากร เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารงานแนะแนวอาชีพ

9. ผู้บริหารกิจการนิสิตและนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพในมหาวิทยาลัยทั้งของรัฐและเอกชน มีความคิดเห็นว่า ปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับการวางแผนงานแนะแนวอาชีพ ได้แก่ งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ และจำนวนนักแนะแนวไม่เพียงพอ เป็นปัญหาอุปสรรคที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารงานแนะแนวอาชีพ

10. ผู้บริหารกิจการนิสิตและนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพในมหาวิทยาลัยทั้งของรัฐและเอกชน ได้ให้ข้อเสนอแนะการบริหารงานแนะแนวอาชีพว่า ควรเพิ่มพูนความรู้และทักษะในการแนะแนวอาชีพแก่นักแนะแนว โดยจัดการฝึกอบรมในรูปแบบต่าง ๆ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาทุกระดับมีความสำคัญยิ่งในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้ความสามารถทั้งวิชาการและวิชาชีพเพื่อออกไปรับใช้สังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาความเจริญงอกงามทางสติปัญญาและความคิดของนิสิตนักศึกษาให้มีความก้าวหน้าทั้งทางวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงเพื่อพัฒนาประเทศ รวมทั้งพัฒนานิสิตนักศึกษาให้สามารถดำเนินชีวิตที่มีคุณค่าแก่สังคมและประเทศชาติ (แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ. 2520 : 16) นอกจากนี้ สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษายังเป็นสถาบันที่ได้รับความคาดหวังจากสังคมสูงในด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีคุณภาพและมีความพร้อมต่อการประกอบอาชีพ ซึ่งหน่วยงานหนึ่งของสถาบันอุดมศึกษาที่จะช่วยส่งเสริมและพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีความพร้อมในการประกอบอาชีพได้ตามความคาดหวังของสังคม คือ "หน่วยงานแนะแนวอาชีพ" สำหรับในเรื่องนี้ วิเวก ปาง-พุฒิพงศ์ (2529 : 16) ได้ให้ความเห็นว่า "การศึกษาทุกระดับถ้าจะให้สมบูรณ์ครบวงจรจริง ๆ แล้ว การแนะแนวจะต้องเป็นส่วนหนึ่งของระบบการศึกษาซึ่งแยกกันไม่ออก และสถานศึกษาทุกระดับต้องมีบุคลากรที่ทำหน้าที่แนะแนวการศึกษาและอาชีพ ทั้งนี้ เพื่อให้นิสิตนักศึกษาได้รับข้อสนเทศที่เกี่ยวกับการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับตลาดแรงงานเพื่อเป็นแนวทางในการหางานทำต่อไป"

ปัจจุบันหน่วยงานแนะแนวอาชีพเป็นหน่วยงานที่มีความจำเป็นต่อการพัฒนานิสิตนักศึกษาอย่างยิ่ง ทั้งนี้เนื่องจากปัญหาการว่างงานของบัณฑิตได้ทวีความรุนแรงมากขึ้น และความต้องการกำลังคนของตลาดแรงงานได้เปลี่ยนแปลงไป ทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ หลายสาขาไม่สามารถหางานทำได้ ในกรณีนี้ ธิดารัตน์ บุญนุช (2528 : 50) กล่าวว่า "ปัญหาการว่างงานของบัณฑิตไม่ว่าจะมาจากการไม่ทราบแหล่งงานหรือการไม่พอใจในงานที่ทำ หรือการสอบเข้าทำงานไม่ได้ ล้วนมีสาเหตุสืบเนื่องมาจากบัณฑิตขาดข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะงานของตลาดแรงงานและข้อมูลการหางานทำ ฉะนั้นจึงเป็นหน้าที่ของมหาวิทยาลัยที่ต้องให้คำปรึกษาด้านอาชีพแก่นิสิตนักศึกษาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาจนกระทั่งสำเร็จการศึกษา" ดังนั้นการแนะแนวอาชีพจึงต้องเข้ามามีบทบาทสำคัญในการช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหา เพื่อให้บุคคลเกิดความกระจ่างในทิศทางเลือกอาชีพ ซึ่งผลก็คือมีความพอใจในอาชีพและทำประโยชน์ให้กับสังคมได้มากที่สุด

สำหรับการดำเนินงานแนะแนวอาชีพของสถาบันอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัยมีนโยบายส่งเสริมการจัดโครงการพัฒนาระบบแนะแนวอาชีพของสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ตามข้อเสนอของคณะกรรมการพัฒนา

เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2526 เพื่อเร่งแก้ไขปัญหาการว่างงานของผู้มีการศึกษา (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2530 : 56) ซึ่งทบวงมหาวิทยาลัยได้มีหนังสือด่วนมากที่ ทม. 0203/4507 ลงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2527 เรื่องการพัฒนาโครงการแนะแนวอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา โดยได้แจ้งให้มหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดจัดตั้งบริการจัดหางานขึ้นภายในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2527 ส่วนสถาบันอุดมศึกษาที่มีบริการจัดหางานอยู่แล้วก็ให้ส่งเสริมการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพต่อไป และขอร้องให้มหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดทั้งของรัฐและเอกชน ดำเนินงานแนะแนวอาชีพตามรูปแบบการแนะแนวอาชีพของทบวงมหาวิทยาลัยตามแผน 3 ระยะ คือในปี พ.ศ. 2527 ให้มีบริการจัดหางาน ในปี พ.ศ. 2528 ให้มีห้องสมุดอาชีพ และในปี พ.ศ. 2529 ให้มีบริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพและบริการทดสอบบุคลิกภาพแต่ละอาชีพ (กองบริการการศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย. 2527 : ไม่มีเลขหน้า) นอกจากนี้ ทบวงมหาวิทยาลัยได้บรรจุนโยบายเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาการว่างงานของบัณฑิตไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 6 พ.ศ. 2530 - 2534 ข้อ 9 ความว่า "ให้สถาบันอุดมศึกษาเร่งปรับปรุงระบบแนะแนวอาชีพและจัดหางานแก่นิสิตนักศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น" (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2529 : 12)

จึงเห็นได้ว่าการดำเนินงานแนะแนวอาชีพของสถาบันอุดมศึกษาเริ่มได้รับความสนใจอย่างจริงจังจากฝ่ายที่เกี่ยวข้องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2526 เป็นต้นมา และในปี พ.ศ. 2527 สถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ก็ได้ให้ความสนใจในการปรับปรุงงานแนะแนวอาชีพ โดยได้จัดตั้งบริการจัดหางาน ห้องสมุด อาชีพ บริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ และบริการทดสอบ ตามลำดับ ตามแผนแนะแนวอาชีพ ซึ่งเป็นนโยบายของทบวงมหาวิทยาลัย

อย่างไรก็ตาม อาทร ขนเห็นชอบ (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2528 : 8 - 9) ได้กล่าวในการอบรมสัมมนาเรื่องการพัฒนาบริการแนะแนวอาชีพในสถาบันอุดมศึกษาความว่า "สถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ไม่สามารถดำเนินงานแนะแนวอาชีพตามนโยบายของทบวงมหาวิทยาลัยได้ ทั้งนี้เพราะขาดงบประมาณ ขาดข้อมูล และขาดผู้ที่มีความรู้ความสามารถ" ซึ่งสอดคล้องกับ ขจรศิลป์ (Kajornsin. 1985 : 117 - 118) ที่ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริการแนะแนวอาชีพในสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ซึ่งสรุปผลได้ว่า การจัดบริการแนะแนวอาชีพของสถาบันอุดมศึกษาแตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับคุณภาพของการจัดบริการ แต่ส่วนใหญ่ยังไม่ดีพอต้องปรับปรุงและทุกสถาบันอุดมศึกษามีปัญหาการจัดบริการแนะแนวอาชีพที่รุนแรง 3 ประการ คือขาดบุคลากรที่มีคุณภาพ ขาดข้อมูลอาชีพและขาดแบบทดสอบ ส่วนปัญหาที่รองลงไปได้แก่ ขาดการสนับสนุนจากผู้บริหาร ขาดงบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์

จากข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานแนะแนวอาชีพดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าการดำเนินงานแนะแนวอาชีพของสถาบันอุดมศึกษาในสังกัด

ทบวงมหาวิทยาลัย มีปัญหาต่าง ๆ ทั้งด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุ และการสนับสนุนจากผู้บริหาร เป็นเหตุให้ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร จึงเป็นเรื่องที่ควรให้ความสนใจในการปรับปรุงคุณภาพการดำเนินงานแนะแนวอาชีพให้ดีขึ้น อย่างไรก็ตามไม่ว่าปัญหาการดำเนินงานแนะแนวอาชีพจะมีมากหรือน้อยก็ย่อมเป็นสิ่งบ่งชี้ถึงคุณภาพการบริหารงานแนะแนวอาชีพได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ เนื่องจากการบริหารงานแนะแนวอาชีพที่ดีนั้น จะต้องใช้หลักการบริหารงานแนะแนวและวิธีการบริหารงานแนะแนวอย่างเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องสัมพันธ์กัน จึงจะช่วยแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นได้ และยังช่วยส่งเสริมให้การดำเนินการแนะแนวอาชีพได้รับการพัฒนามากขึ้นอีกด้วย โดยกลไกที่สำคัญในการบริหารและดำเนินการแนะแนวอาชีพให้มีความสำเร็จและความก้าวหน้า คือ ผู้บริหารกิจการนิสิต นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่จะนำไปสู่การบริหารงานที่บรรลุวัตถุประสงค์ได้

ด้วยเหตุผลดังกล่าว และประกอบกับยังไม่ปรากฏงานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานแนะแนวอาชีพ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิตและนักแนะแนวการศึกษา และอาชีพเกี่ยวกับการบริหารงานแนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัย ซึ่งผู้วิจัยคาดว่าผลการวิจัยครั้งนี้จะทำให้ทราบข้อมูลการบริหารงานแนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัยในปัจจุบัน อันจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น มหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย และหน่วยงานอื่น ๆ ที่สนใจเพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานแนะแนวอาชีพในระดับอุดมศึกษาให้มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิตและนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพเกี่ยวกับการบริหารงานแนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัยของรัฐ

2. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิตและนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพเกี่ยวกับการบริหารงานแนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัยของเอกชน

3. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิตและนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพเกี่ยวกับกระบวนการบริหารงานแนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัยของรัฐ

4. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิตและนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพเกี่ยวกับกระบวนการบริหารงานแนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัยของเอกชน

5. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิตและนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพเกี่ยวกับบริการแนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัยของรัฐ

6. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิตและนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพเกี่ยวกับบริการแนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัยของเอกชน

7. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิตและนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพเกี่ยวกับการบริหารงานแนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน ในกรุงเทพมหานคร และในต่างจังหวัด

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากประชากรที่เป็นผู้บริหารกิจการนิสิตและนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพของมหาวิทยาลัยทั้งของรัฐและเอกชนในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย 17 สถาบัน จำนวน 72 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามการบริหารงานแนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัย ซึ่งครอบคลุมกระบวนการบริหารงานแนะแนวอาชีพและบริการแนะแนวอาชีพ มีจำนวน 45 ข้อ และแบบสอบถามการบริหารงานแนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัยฉบับนี้มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ได้วิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

1. ค่าความถี่และร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง และจำนวนปีที่ดำรงตำแหน่ง

2. ค่าเฉลี่ยและค่าความแปรปรวนเกี่ยวกับการบริหารงานแนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัยของรัฐ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิตและนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ

3. ค่าเฉลี่ยและค่าความแปรปรวนเกี่ยวกับการบริหารงานแนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัยของเอกชน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิตและนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ

4. ค่าเฉลี่ยและค่าความแปรปรวนเกี่ยวกับกระบวนการบริหารงานแนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัยของรัฐ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิตและนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ

5. ค่าเฉลี่ยและค่าความแปรปรวนเกี่ยวกับกระบวนการบริหารงานแนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัยของเอกชน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิตและนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ

6. ค่าเฉลี่ยและค่าความแปรปรวนเกี่ยวกับบริการแนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัยของรัฐ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิตและนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ

7. ค่าเฉลี่ยและค่าความแปรปรวนเกี่ยวกับบริการแนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัยของเอกชน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิตและนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ

8. ค่าเฉลี่ยและค่าความแปรปรวนเกี่ยวกับการบริหารงานแนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนในกรุงเทพมหานคร และในต่างจังหวัด ตามความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิตและนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ

9. ความถี่เกี่ยวกับปัจจัย ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะที่ส่งผลต่อการบริหารงานแนะแนวอาชีพ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิตและนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ

สรุปผลการค้นคว้า

1. การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงานแนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัยของรัฐ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิตและนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ของมหาวิทยาลัยของรัฐอยู่ในระดับปานกลาง โดยค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิตเกี่ยวกับการบริหารงานแนะแนวอาชีพสูงกว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพทุกด้าน

2. การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงานแนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัยของเอกชน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิตและนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ของมหาวิทยาลัยของเอกชนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการปฏิบัติงานด้านกระบวนการบริหารงานแนะแนวอาชีพ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิตอยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิตเกี่ยวกับการบริหารงานแนะแนวอาชีพสูงกว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพทุกด้าน

3. การปฏิบัติงานเกี่ยวกับกระบวนการบริหารงานแนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัยของรัฐ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิตและนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ของมหาวิทยาลัยของรัฐอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการปฏิบัติงานด้านการวางแผนงานแนะแนวอาชีพ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิต อยู่ในระดับมาก และการปฏิบัติงานด้านการประเมินผลงานแนะแนวอาชีพ ตามความคิดเห็นของนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพอยู่ในระดับน้อย โดยค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิตเกี่ยวกับกระบวนการบริหารงานแนะแนวอาชีพสูงกว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพทุกด้าน

4. การปฏิบัติงานเกี่ยวกับกระบวนการบริหารงานแนะแนวอาชีพ ในมหาวิทยาลัยของเอกชน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิตของมหาวิทยาลัยของเอกชนอยู่ในระดับมาก ส่วนตามความคิดเห็นของนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ของมหาวิทยาลัยของเอกชน เกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลาง

5. การปฏิบัติงานเกี่ยวกับบริการแนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัยของรัฐ ตามความคิดเห็น

ของผู้บริหารกิจการนิสิตและนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ของมหาวิทยาลัยของรัฐอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการปฏิบัติงานด้านบริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพและบริการทดสอบ ตามความคิดเห็นของนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพอยู่ในระดับน้อย โดยค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิตเกี่ยวกับบริการแนะแนวอาชีพสูงกว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพทุกด้าน ยกเว้นด้านบริการจัดหางาน

6. การปฏิบัติงานเกี่ยวกับบริการแนะแนวอาชีพของมหาวิทยาลัยของเอกชน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิตและนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ของมหาวิทยาลัยของเอกชนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการปฏิบัติงานด้วนบริการจัดหางาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิตและนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพอยู่ในระดับมาก แต่กระนั้นก็ตาม ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิตเกี่ยวกับบริการแนะแนวอาชีพสูงกว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ยกเว้นด้านบริการจัดหางาน

7. การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงานแนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัยทั้งของรัฐและเอกชนในกรุงเทพมหานครและในต่างจังหวัด ตามความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิตและนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ทั้งมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน ในกรุงเทพมหานคร และในต่างจังหวัดอยู่ในระดับปานกลาง โดยค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิตและนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพของมหาวิทยาลัยในต่างจังหวัดเกี่ยวกับกระบวนการบริหารงานแนะแนวอาชีพสูงกว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิตและนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพของมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ส่วนค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิตและนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพของมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับบริการแนะแนวอาชีพสูงกว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิตและนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพของมหาวิทยาลัยในต่างจังหวัด

8. ผู้บริหารกิจการนิสิตและนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพในมหาวิทยาลัยทั้งของรัฐและเอกชน มีความคิดเห็นว่า ปัจจัยที่เกี่ยวกับการวางแผนงานแนะแนวอาชีพ ได้แก่ งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ ตลอดทั้งความร่วมมือของบุคลากร เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารงานแนะแนวอาชีพ

9. ผู้บริหารกิจการนิสิตและนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพในมหาวิทยาลัยทั้งของรัฐและเอกชน มีความคิดเห็นว่า ปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับการวางแผนงานแนะแนวอาชีพ ได้แก่ งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ และจำนวนนักแนะแนวไม่เพียงพอ เป็นปัญหาอุปสรรคที่มีความสำคัญยิ่งต่อการบริหารงานแนะแนวอาชีพ

10. ผู้บริหารกิจการนิสิตและนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพในมหาวิทยาลัยทั้งของรัฐและเอกชนได้ให้ข้อเสนอแนะการบริหารงานแนะแนว

อาชีพว่า ควรเพิ่มพูนความรู้และทักษะในการแนะแนวอาชีพแก่นักแนะแนว โดยจัดการฝึกอบรมในรูปแบบต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะ

1. มหาวิทยาลัยของเอกชนควรจะปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงานกิจการนักศึกษาให้มีลักษณะโครงสร้างการบริหารงานคล้ายกับมหาวิทยาลัยของรัฐ

2. มหาวิทยาลัยทั้งของรัฐและเอกชนหรือทบวงมหาวิทยาลัย ควรจัดการอบรมสัมมนาพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความเข้าใจการแนะแนวอาชีพ

3. มหาวิทยาลัยทั้งของรัฐและเอกชน ควรมีการวางแผนการบริหารงานแนะแนวอาชีพทั้งระยะสั้นและระยะยาว เพื่อแก้ไขปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับงบประมาณ อัตรากำลัง วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ และการจัดการ

4. มหาวิทยาลัยควรจัดตั้งคณะทำงานเกี่ยวกับการแนะแนวอาชีพ โดยมีรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิตเป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการกองกิจการนิสิตเป็นกรรมการและเลขานุการ และกรรมการอื่น ๆ ควรจะประกอบด้วย อาจารย์จากภาควิชาจิตวิทยาหรือภาควิชาแนะแนว อาจารย์ที่ปรึกษาของคณะต่าง ๆ หัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัย หัวหน้าฝ่ายอาคารสถานที่ และผู้ทรงคุณวุฒิด้านอาชีพจากภายนอกสถาบัน

บรรณานุกรม

เกษม บุญรมย์. **ลักษณะของผู้บริหารกิจการนักศึกษาในวิทยาลัย.** วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524. อัดสำเนา.

กัญญา นิกรหัสชัย. **พฤติกรรมผู้นำและการบริหารกิจการนิสิตนักศึกษาของผู้บริหารกิจการนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.** ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.

จิรวัฒน์ วีรังกร. **การวิเคราะห์โครงสร้างและกระบวนการบริหารงานบุคลากรนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัย.** วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528. อัดสำเนา.

บุรัญชัย จงกลนี. **การบริหารงานบริการและกิจการนักศึกษาระดับอุดมศึกษา.** ขอนแก่น : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2525.

ประชุม รอดประเสริฐ. **นโยบายและการวางแผน : หลักการและทฤษฎี.** กรุงเทพฯ : เนติกุลการพิมพ์ ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.

ปราณี พรหมวิเชียร. **หลักการจัดการ.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ประกายพรึก, 2530.

พฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์. **พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารกิจการนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโท กรุงเทพฯ : ภาควิชาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522. อัดสำเนา.

พนัส หันนาคินทร์. **หลักการบริหารโรงเรียน.** กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2524.

สมยศ นาวีการ. **การบริหาร.** กรุงเทพฯ : กรุงเทพสยามการพิมพ์, คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2522.

สมพงษ์ เกษมสิน. **การบริหารงานบุคคลแผนใหม่.** พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2523.

อรสา หงษ์นิกร. **ความต้องการและความพึงพอใจบริการแนะแนวของนักศึกษามหาวิทยาลัยอุตสาหกรรม.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโท กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2529. อัดสำเนา.

Best, John W. **Research in Education.** Englewood Chiffs, N.J. Prentice Hall, 1970.

Kajornsin, Samnao. and Boonreang. **The Development of Guidance Models In the Education Institutions Under The Ministry of University Affairs.** Bangkok : Ministry of University Affairs, 1985.

Stamatakos, Louis C. "Student Affairs Progress Toward Professionalism," **Journal of College Student Personnel.** 22(2) : 105 - 111 ; March, 1981.

Suwansang, Kanya. "A Counseling Center Model For Higher Education In Thailand," **Dissertation Abstracts International.** 47(2) : 426-A; August, 1986.